

61,5% громадян вважають, що працюючим пенсіонерам слід платити пенсію у тому ж розмірі, що й непрацюючим.

75,7% респондентів підтримують спеціальне пенсійне забезпечення для представників професій зі шкідливими умовами праці, 62,8% – спеціальні умови пенсійного забезпечення військовослужбовців.

Учасникам опитування ставилось питання щодо їх власних ініціатив та ідей, які б поліпшили стан пенсійної системи в Україні. Вирішення проблем дефіциту Пенсійного фонду громадяни України найчастіше пов'язують із створенням нових якісних робочих місць (65,3%), а також із збільшенням витратків державного бюджету на фінансування Пенсійного фонду (40,5%). Інші шляхи вирішення проблеми дефіциту Пенсійного фонду підтримуються

значно рідше: обмеження максимального розміру пенсії трьома мінімальними розмірами пенсії підтримують лише 22,1% опитаних, підвищення розміру нарахувань на фонд заробітної плати, за рахунок яких фінансується Пенсійний фонд – лише 13,5%, скасування виплати пенсій працюючим пенсіонерам – 8%, підвищення пенсійного віку – 1,1%.

З огляду статистичних даних можна зробити висновок, що умови пенсійної реформи лише частково задовольняють громадян, але навіть часткове поліпшення є ознакою прогресу і змін, яких потребує держава.

*Ярослава Комаренко,
журналіст "Економіка. Фінанси. Право"*

НЕЗ'ЯВЛЕННЯ ВІКТОРА ЯНУКОВИЧА НА СЛУХАННЯ У СПРАВІ ПРО ДЕРЖАВНУ ЗРАДУ

29 червня 2017 р. Оболонський районний суд міста Київ розглядає справу про держзраду експрезидента Віктора Януковича. Слухання вже було перенесено у зв'язку з черговим невиходом обвинуваченого на відеозв'язок, та тепер йому було вручено повістку про виклик до суду. Але і цього разу обвинувачений уникає присутності і спілкування з судовими органами, як повідомляє Цензор. НЕТ (<https://censor.net.ua/>).

За словами адвоката Януковича – Віталія Сердюка, до суду вже подано заяву про поважність причин его нез'явлення, яка має сьогодні розглянутись на засіданні. «Перш за все, це відсутність належного виклику у відповідності з Європейською конвенцією про взаємну правову

допомогу. Також поважною причиною є наявність загрози його життю, і до суду буде передано відповідні документи» - прокоментував адвокат.

За останніми даними ресурсу ТРИБУНА (<https://tribuna.pl.ua>), у зв'язку черговим уникненням обвинуваченим участі у засіданні, суд задовольнив клопотання Головної військової прокуратури ГПУ і дав дозвіл на здійснення спеціального судового провадження стосовно експрезидента. «Постанова оскарженню не підлягає!» – повідомила прес-секретар столичної прокуратури - Надія Максимець.

*Ярослава Комаренко,
журналіст "Економіка. Фінанси. Право"*

ЯКІСТЬ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ І ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Питання державного регулювання якості продуктів харчування привертає до себе увагу у зв'язку зі збільшенням чисельності виявлених порушень норм якості. Порушення по своїй суті можуть бути як незначним відхиленням, так і серйозним недотриманням технології виробництва чи зберігання продуктів харчування, що становить небезпеку для життя споживача.

Питання якості продуктів харчування регулюється Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», що регламентує вимоги до безпечності та якості продуктів і встановлює державний контроль за дотриманням вказаних вимог. Вимоги до якості харчових продуктів також передбачені Законом України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», іншими актами законодавства, що стосуються забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, державними санітарними нормами, правилами і гігієнічними нормативами, які затверджує Головний державний санітарний лікар України.

Рівень якості визначається за сертифікацією та стандартизацією продукції. Відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і

сертифікацію» кожна партія харчових продуктів, що надходить від виробника, повинна супроводжуватись посвідченням про якість, сертифікатом відповідності державній системі сертифікації або копією сертифіката відповідності, завіреною постачальником на товар, котрий підлягає обов'язковій сертифікації, або ж зазначеним у супровідній документації його реєстраційним номером.

Харчові продукти, які супроводжуються сертифікатом, вважаються **проконтрольованими** на їх відповідність вимогам стандартів і безпеки.

Питання щодо рівня якості існує на всіх стадіях виробництва та реалізації товарів. Перелік всіх можливих порушень чи неконтрольованості починається з недодержання вимог щодо документального засвідчення виробництва, і закінчується продажем непридатних товарів на полицях магазину. Саме тут перед нам постає інша проблема: недостатній контроль за нормами реалізації продукції в торгових точках, чи взагалі його відсутність. Реалізація товарів фізичними та юридичними особами має здійснюватися відповідно до правил торгівлі окремими групами товарів в Україні.

Якість умов реалізації продуктів визначається за результатами ревізій контролюючими органами

Державної санітарно-епідеміологічної служби МОЗ України. Ревізія включає в себе комплексну перевірку усіх складових норм для пунктів реалізації харчових продуктів: наявність та відповідність законодавству документів, доходів, витрат, договорів з виробниками та постачальниками, ліцензій та дозволів на продаж продукції, норм зберігання продуктів на момент отримання товару від постачальника і аж до продажу покупцеві.

У разі споживання неякісного харчового продукту виникає ряд проблем зі здоров'ям споживача, і завчасно невідомо, які саме будуть наслідки від вживання. У разі такого прецедента має місце притягнення виробника чи продавця до правової відповідальності в міру завданої шкоди.

Яка ж може бути відповідальність?

Ступінь відповідальності залежить від того, які саме були наслідки через виробництво чи продаж неякісної продукції, та на якому етапі виробництва чи реалізації була допущена помилка.

Підприємці несуть юридичну відповідальність за недотримання ними правових норм, що регулюють дану галузь, і у випадку завдання шкоди **власною діяльністю**. У випадку з виробником – це, наприклад, *виробництво продукції з недотриманням санітарних норм*, що спричинило або могло спричинити шкоду для здоров'я споживача. А у випадку з продавцем – це може бути *перевищення терміну зберігання продукту* і реалізація простроченого товару, що також спричинило шкоду. У таких випадках до підприємців застосовується цивільно-правова, адміністративна чи кримінальна відповідальність, до якої додають дисциплінарну, матеріальну та моральну.

Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 квітня 1995 року № 64 затверджено *Інструкція про порядок накладення і стягнення штрафів за порушення санітарного законодавства*. Даною Інструкцією передбачено відповідальність за порушення санітарного законодавства або невиконання постанов, розпоряджень, приписів, висновків посадових осіб держсанепідемслужби. Таке порушення тягне накладення на осіб, винних у вчиненні таких правопорушень, штрафу у розмірі від шести до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Розглянемо кілька конкретних ситуацій і визначимо вид юридичної відповідальності.

Ситуація перша: виробник, в силу своєї некомпетентності, виробив харчову продукцію з порушенням правил зберігання сировини, яка після

виробництва надійшла до реалізатора, котрий зауважив невідповідність стандартам.

Яку відповідальність має нести виробник? – Відповідно до ст. 167 Кодексу України про адміністративні правопорушення, випуск продукції, яка не відповідає вимогам стандартів, сертифікатів відповідності, норм, правил і зразків щодо якості, тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємства від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Сплата штрафів не звільняє підприємство від усунення допущених порушень і відшкодування завданих збитків у порядку, встановленому законодавством.

Ситуація друга: реалізатор, через халатне відношення до зберігання продукції на полицях магазину, умисно порушує санітарні норми.

Яку відповідальність має нести реалізатор?

По-перше, реалізатор неякісної продукції понесе матеріальну відповідальність у разі прямої претензії споживача відповідно до Закону України «Про захист прав споживачів». По-друге, такий реалізатор підлягає штрафу за приписом контролюючого органу відповідно до вищезазначеної Інструкції про порядок накладення і стягнення штрафів за порушення санітарного законодавства.

Ситуація третя: виробник, халатно ставлячись до норм санітарного законодавства, виробив неякісний харчовий продукт у великих розмірах і відпустив його на реалізацію.

Яку відповідальність має нести виробник? – Відповідно до ст. 227 Кримінального кодексу України випуск на товарний ринок або інша реалізація споживачам недоброякісної, тобто такої, що не відповідає встановленим стандартам, нормам, правилам і технічним умовам, *караються штрафом від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатись певною діяльністю на строк до трьох років*. У даній ситуації, винна особа може на три роки залишитись без права подальшої участі у виробництві.

З огляду даних ситуацій, ми спостерігаємо що порушення можуть виявитись у будь-який момент і по-різному вплинути на споживачів, тому важливо, щоб кожна відповідальна особа, була дійсно відповідальною і чесною перед покупцем та законом.

*Ярослава Комаренко,
журналіст "Економіка. Фінанси. Право"*